

Working Session 1-2:

Giới thiệu ứng dụng phân tích không gian cho việc lập kế hoạch REDD+ cấp tỉnh ở Việt Nam

Hà Nội, 16 – 27/6/2014

Phần 5: Xây dựng cách tiếp cận để xác định các khu vực tiềm năng để tăng cường trữ lượng các bon trong bối cảnh Việt Nam

Như đã thảo luận ở phần 2, mỗi một hành động¹ REDD+ có thể đạt được từ việc thực hiện nhiều hoạt động cụ thể khác nhau, những hoạt động đó có thể thực hiện ở cùng một địa điểm nhất định, cho các lý do từ môi trường bền vững tới các chính sách về sử dụng đất hiện có. Các rủi ro và đa lợi ích kết hợp cùng với REDD+ phân bố khác nhau.

Trong phần 5, chúng ta sẽ thảo luận về các tiêu chí dùng để xác định liệu diện tích đó có phù hợp cho các hành động liên quan đến hoạt động nào khác trong 5 hoạt động của REDD+, **Tăng cường trữ lượng các bon rừng**. Một loạt các hoạt động REDD + có liên quan đến hoạt động này, và việc thực hiện các hoạt động này có thể chủ động. VD:

- Trồng rừng trên diện tích mất rừng (tôn trọng các biện pháp an toàn của các hoạt động REDD + là sẽ không chuyển đổi rừng tự nhiên).
- Thực hiện hỗ trợ tái sinh tự nhiên trên diện tích đất lâm nghiệp bị suy thoái (VD. Thông qua trồng bổ sung làm giàu rừng).
- Khoan nuôi tái sinh tự nhiên trên diện tích rừng bị suy thoái.

Bước đầu tiên, chúng tôi sẽ giới thiệu và thảo luận một số phương pháp và các tiêu chí hiện hành đang sử dụng, các phương pháp này có thể được sử dụng để xác định khu vực tiềm năng cho việc thực hiện phục hồi rừng. Các cách tiếp cận chia sẻ một số tính năng phổ biến và các vấn đề chung được nêu ra trong đánh giá tiềm năng phục hồi rừng bao gồm:

- Lĩnh vực phân tích là gì?
- Nơi nào có tiềm năng tăng trưởng rừng? (Dựa vào các nhân tố như khí hậu, thổ nhưỡng, sử dụng đất)
- Mức độ hiện tại của rừng?
- Nơi nào có diện tích mất rừng hoặc suy thoái rừng?
- Khó khăn về phục hồi rừng là gì và ở đâu? Vùng/khu vực có tính khả thi về phục hồi kinh tế, xã hội, hệ sinh thái?
- Ở đâu có các cơ hội phục hồi?
- Lợi ích của phục hồi lợi ích các bon là gì?
- Các lợi ích và chi phí kết hợp với chiến lược phục hồi là gì?
- Ai là người tham gia và họ tham gia như thế nào? (các bên tham gia, cộng đồng, công ty, các cấp chính phủ)

Tuy nhiên, các cách tiếp cận cũng khác nhau theo một số cách quan trọng như:

- Cách tiếp cận có thể là từ trên xuống hoặc từ dưới lên
- Tiềm năng phục hồi có thể được đo lường thêm qua các thông số kỹ thuật (khí hậu, đất, loài) hoặc bởi các thông số kinh tế-xã hội-chính trị (sử dụng đất, tính khả thi, sở thích cộng đồng)

¹ Giảm phát thải từ mất rừng; giảm phát thải từ suy thoái rừng; Quản lý rừng bền vững; bảo tồn trữ lượng các bon; tăng cường trữ lượng các bon

- Phân tích không gian được sử dụng khác nhau trong quá trình ra quyết định liên quan đến phương pháp tiếp cận
- Các lợi ích tiềm tàng về các bon có thể hoặc không đưa vào phân tích
- Có hoặc không có phân tích được thực hiện từ quan điểm của REDD + hoặc thông báo cho việc ra quyết định REDD +
- tiềm năng / mức độ tiềm năng được phân loại như thế nào, ví dụ như theo chiến lược phục hồi khác nhau (ví dụ như phục hồi xen kẽ) hoặc đơn giản là tiềm năng phục hồi cao / thấp

Từ một quan điểm REDD +, phục hồi rừng có thể dẫn đến nhiều lợi ích, tùy thuộc vào chiến lược và thực hiện (ví dụ như tăng cường trữ lượng các bon, tăng cường cung cấp các dịch vụ hệ sinh thái, cơ hội để tăng/thay thế sinh kế). Lập kế hoạch cho chiến lược phục hồi rừng như một hành động REDD+ cần phải xem xét một tập hợp các câu hỏi cụ thể, những câu hỏi này có thể ảnh hưởng đến cách tiếp cận và lựa chọn các dữ liệu đầu vào. Bao gồm việc xem xét các rủi ro liên quan tới các hoạt động phục hồi rừng của REDD + và làm thế nào có thể giải quyết các biện pháp an toàn theo Cancun. Các biện pháp an toàn cần được xem xét và giải quyết từ giai đoạn đầu để giúp đạt được nhiều lợi ích và giảm thiểu rủi ro. Tất cả các biện pháp an toàn có thể áp dụng, một số ví dụ liên quan:

- An toàn (b) về minh bạch và hiệu quả trong cấu trúc quản lý rừng cấp quốc gia;
- An toàn (c) về tôn trọng quyền và hiểu biết của người dân bản địa, cộng đồng địa phương;
- An toàn (e) về bảo tồn rừng tự nhiên & đa dạng sinh học và tăng cường các lợi ích về mặt môi trường, xã hội khác.

Tài liệu tham khảo:

- Bài trình bày: Phương pháp và tiêu chí xác định tiềm năng phục hồi rừng
- World Resources Institute: Đánh giá cơ hội toàn cầu về phục hồi rừng và cảnh quan:
http://www.unep-wcmc.org/system/dataset_file_fields/files/000/000/174/original/WRI_final_method.pdf?1399028475
- IUCN: Đánh giá các cơ hội phục hồi cảnh quan rừng cấp quốc gia:
https://cmsdata.iucn.org/downloads/forest_handbook_140321_5_share.pdf

Tiếp theo bài trình bày, chúng ta sẽ thảo luận theo nhóm về cách tiếp cận và các tiêu chí để phân tích các cách tiếp cận và tiêu chí có thể sử dụng có hiệu quả tại Việt Nam để lập kế REDD + liên quan đến phục hồi rừng.

Các câu hỏi thảo luận:

Mục tiêu phục hồi rừng ở VN là gì? Các tỉnh thí điểm?

Phân tích không gian có thể trả lời được các câu hỏi về các hoạt động phục hồi rừng?

Các loại hình trong can thiệp/ chiến lược phục hồi rừng phù hợp với REDD+ tại Việt Nam?

Loại rừng nào sẽ liên quan?

Hàm ý của các định nghĩa về chất lượng rừng / rừng bị suy thoái cho việc lập kế hoạch hành động REDD + là gì?

Các biện pháp an toàn nào cần được xem xét trong việc phân tích các khu vực tiềm năng cho phục hồi rừng?